

Kuidas mõista balletti?

Loengut „Kuidas mõista balletti” ilmestavad stseenikesed ajastuballettidest [Eesti Rahvusballeti tantsijate meisterlikus esituses](#). Foto: [Rahvusoper Estonia](#)

Aastaid tagasi olin koos sõbraga romantilist balletti vaatamas. Vaheajal nentis ta, et kuigi see on kena ja armas, meeldib talle kaasaegne ballett enam – selle liikumiskeel on köitvam ja tema jaoks mõistetavam. Seepeale rääkisin talle põgusalt balleti kujunemisest ja romantilise balleti maailmast, reaalse ja ideaalmaailma konfliktist, vaadatava balleti koreograafist ning tema püüdlustest. Ilmselt pani mu jutt sõbra balletti teise pilguga vaatama, sest hiljem tunnistas ta, et see oli tema elu üks suurimaid [balletielamusi](#).

Õnneks on [Estonia teatris](#) jõutud selleni, et enam pole balletist arusaamise nimel vaja otsida mõnd balletomaanist sõpra, vaid teater ise pakub interaktiivset haridusprojekti „Kuidas mõista balletti“, mis mõeldud külastamiseks enne esimese balleti vaatamist.

Loengut viib läbi Triinu Leppik-Upkin, tantsijannast kultuuriteoreetik, kel ette näidata magistrikraad Tallinna Ülikoolist. Loengu esimeses pooles annab Triinu balletiloo muhedalt edasi, alates selle sünnist Itaalia ja Prantsusmaa õukonnaballidel kuni nüüdisaegsete vaidlusteni välja, mille keskmes on küsimus, kas ballett võiks olla üksnes kaunite liikumismustrite efektne näitamine või peaks tal olema ka süžee ja mingi lugu jutustada.

Triinu loengut ilmestavad stseenikesed ajastuballettidest [Eesti Rahvusballeti tantsijate Karina Laura Leškini ja Marcus Nilsoni või Anatole Blaineau meisterlikus esituses](#). Nii ei ole balletilugu edastatud üksnes sõnas, vaid võib osa saada ka selle visuaalkineetilise ajaloost.

Loengu teises pooles valgustab Triinu valitud balleti tagamaid, rääkides kõnealuse lavateose sünniloost, selles kasutatavatest žestidest ja koreograafilistest juhtmotiividest ning nende tähendusest. Näiteks „Luikede järve“ puhul räägitakse lahti selles kasutatavad pantomiimsed kõnelused nii printsi ja valitseva printsessi, printsi ja Odette'i kui ka printsi ja kurja võluri Rothbarti vahel.

Lisaks „Luikede järvele“ on võimalik projekti sel hooajal siduda ballettidega „Anna Karenina“, „Pähklipureja“, „Giselle“, „Kratt“ ja

opleht.ee

Rahvusoper Estonia
Estonia teater
Eesti Rahvusballett
Teater

„Tšaikovski meistriteosed“.

Muidugi saab balletti nautida ka kõiki neid tagamaid teadmata, lastes end kaasa tõmmata muusika saatel meisterlikult tehtavatest liikumisjadadest, balletitantsijate treenitud kehade loodavatest mustritest, artistide näitlejameisterlikkusest ning rollitõlgendustest.

Kuid teadmised eri ballettide taustast ning kasutatud koodidest lisavad vaadatavale sügavust ning nii mõnigi pealtnäha lihtsakoeline või naiivne lavateos muutub seeläbi sügavamaks ja avab inimeseks olemise varjatud kihid.

Lisainfo opera.ee.